

Cena 50 gr.

Nakład 160.000

panorama

DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO

Rok XVII

Łódź, niedziela 18 i poniedziałek 19 listopada 1962 roku

Nr 276 (4968)

Morze – spiżarnia ludzkości

Ta głodna ludzkość bardzo szybko rośnie — w ciągu najbliższych 40 lat liczba jej przeszło dwukrotnie się zwiększy — natomiast powierzchnia uprawna zmniejsza się. Z 33 miliardów akrów tylko 4 miliardy nadają się obecnie pod uprawę. Głodne narody zwracają się więc ku morzu. Uczni uważają, że produk-

Ludzkość jest niedożywiona. Z przeszło 3 miliardów ludzi, 2 miliardy są mniej lub bardziej niedożywione, a jeden milion rocznie umiera z głodu.

cja pokarmu może wzrosnąć z przeszło 80 miliardów funtów rocznie do 500 miliardów funtów bez naruszenia równowagi biologicznej w wodach morskich i oceanicznych. Olbrzymie masy ryb, miliony ton drobnicy, jakie corocznie odrzuca się w samych Stanach Zjednoczonych jako nie nadające się do sprzedaży, jak również tysiące ton głów rybich, łusek i ości — mogą służyć do wyprodukowania dostatecznej ilości mąki, by rozwiązać obecne problemy żywnościowe świata.

nej diety; metoda biologicznego trawienia dała również dobre wyniki.

Przygotowanie produktu zaczyna się już na pokładzie statku, dając tym samym gwarancję jego świeżości; trzecia metoda fizyczna polega na separacji płynów od ciał stałych. Wyniki i tu są dobre. Zdaniem badaczy najlepsze wyniki dać może kombinacja tych 3 metod. Norwegia była pierwszym krajem, który już przed wielu laty zaczął prace nad produkcją skoncentrowanych białek rybich na użytek człowieka. W ciągu ostatnich 25 lat podobne badania prowadzi się i w innych krajach.

Mąka rybna dla człowieka, kiedy ukaże się na rynku, może konkurować z mlekiem skondensowanym i mlekiem w proszku, z tym jednak, że będzie zawierała więcej podstawowych witamin i białek, jej bagactwo mineralne będzie większe i co najmniej ważne — będzie jej bez porównania więcej, niż całego mleka wyprodukowanego na ziemi.

Obliczenia wskazują, że odrzucając w USA co roku ryby wykorzystywane w postaci mąki mogą, jako dodatek do pokarmu dostarczyć dostatecznej ilości białek zwierzęcych dla jednego miliona ludzi w ciągu 300 dni, za cenę mniejszą niż pół centa na osobę dziennie.

Obecnie uczeni pracują nad 3 sposobami produkcji mąki rybnej: metoda chemiczna pozwoliła na uzyskanie koncentratu bez smaku i zapachu, nadającego się do użycia w chlebie i jako dodatek do wszystkich potraw lokal-

Turniej w Marostica

Po 3-letniej przerwie male miasteczko włoskie Marostica zorganizowało na nowo słynną partię żywych szachów — jedno z najbardziej malowniczych widowisk, należących do znanych tradycji włoskiego folkloru ludowego.

Na ogromnej szachownicy na wielkim rynku, otoczonym średniowiecznymi domkami, nad którymi dominuje zamek rycerski, została ponownie rozegrana dramatyczna partia, o której przekaz pisany dotarł do nas dzięki dokładnie prowadzonym kronikom Republiki Weneckiej. Ten szachowy mecz stoczyli w 1545 r. Ram-baldo di Angarano i Vieri di Valtonara. Zwycięzcą tego turnieju signor Taddeo Parisio przyrzekł oddać rektę swej córki Madonna Lionora.

Włoskie widowisko tak się podobało zagranicznym gościom, że rozpoczęto rozmowy na temat pokazania go w Barcelonie, Buenos Aires, Paryżu i Los Angeles.

A może by tak i u nas pokusić się o wystawienie słynnej partii szachowej opisaną w poemacie Jana Kochanowskiego?

Na marginesie

W związku z sesją RN, poświęconą usługom.

— Ję świadczyć usługi dla ludności, a to jest moja administracja.

Z „PŁOMYKA” PŁOMIEN...

Na łamach dziecięcego piśmka „Płomyk” ukazało się w 1937 r. zdjęcie uśmiechniętego dziecka. Zdjęcie to stało się pretekstem do zastrzeżenia represji przeciwko redaktorom pisma, które wydawane było przez Zarząd Główny ZNP. Zdarzenie to brzmiało dla nas zgola nieprawdopodobnie. Otóż należy dodać, że owym uśmiechniętym dzieckiem, było dziecko radzieckie.

Wydaje mi się, że ten groteskowy incydent w sposób dość wymowny rysuje mentalność i nastroje panujące w sfaszczonych sferach ówczesnego rządu. Jednak podłoże konfliktu między ZNP a rządem sanacyjnym miało o wiele głębszy charakter. 16 tysięcy wykwalifikowanych nauczycieli pozostawało wtedy bez pracy, a jednocześnie dla miliona dzieci nie było miejsca w szkołach. Nado ZG ZNP odmówił przystąpienia do Obozu Zjednoczenia Narodowego, odcinając się w ten sposób wyraźnie od faszystowskiej polityki.

17 października 1937 r. na zebraniu w sali gimnastycznej szkoły powszechnej przy ul. Sterlinga zapada decyzja podjęcia strajku również przez nauczycielstwo łódzkie. Uchwała strajkowa zobowiązywała wszystkich nauczycieli, związkowców do przerwania zajęć szkolnych i stawienia się przed lokalem Związku przy ul. Zachodniej 72. Program manifestacji przewi-

(Dalszy ciąg na str. 4)

Myśli tygodnia

WIZJA POETY
„Komunizm wyobrażam sobie jako symboliczne państwo, którego prezydentem jest prawda, a ministrami serdeczność i surowość zarazem. Moim zdaniem, w ustroju komunistycznym więcej ministrów nie potrzeba”.
poeta radziecki Eugeniusz Jewuszenko

KOSMOS W LITURGII
„Liturgia winna uwzględnić nową rzeczywistość kosmiczną, jaką człowiek poznaje przy pomocy różnych satelitów i pojazdów międzyplanetarnych” — powiedział na II Soborze Powszechnym biskup hiszpański Raffaele Gonzales Moralejo

PRAWO I CNOTA
„Nawet w imię chrześcijaństwa nie można domagać się od państwa, żeby poprzez prawo tak kształtowało życie swych obywateli, by ludzie nieustannie kroczili po drogach cnoty”.
przewodniczący Bundestagu NRF dr Gerstelmaier

GŁOS SPOZA GRANIC...
„Pozostali jeszcze ludzie, którzy usiłują nadać temu, co działo się w okresie „kultu jednostki”, niewinne zabarwienie, nieomal że cechy dobrotliwe. Każda próba usprawiedliwienia „kultu” — w obliczu tych, którzy zgineli, w obliczu najelementarniejszego ludzkiego sumienia — jest sama przez się potworna”.
pisarz radziecki Konstanty Paustowski

Afera „Płomyka”, jak wówczas nazwano to groteskowe wydarzenie, stała się przysłowiowym Sarajewem w starciu między rządem sanacyjnym, a dość opozycyjnie nastrojonym ogółem nauczycielstwa. W rezultacie zawieszono działalność Zarządu Głównego ZNP i powołano w to miejsce tzw. „Zarząd Komisaryczny” z kuratorem Musiołem na czele. Zawieszenie działalności Związku było pierwszym krokiem w planie zamierzonej szeroko akcji ujarzmienia ruchu zawodowego w Polsce w ogóle. Odpowiedzią na ten akt przemocy zastosowany wobec zawodowego ruchu nauczycielskiego, była deklaracja zawieszonego Zarządu Głównego, w której czytamy m. in.:

„...Byliśmy ostoją demokracji, wolałiśmy i walczyliśmy o sprawiedliwość społeczną, budowaliśmy cegła po cegle gmach naszego dorobku zawodowego”.
I dalej: „...moralnie czujemy się nadal kierownikami gromady nauczycielskiej, z której rak otrzymaliśmy mandaty...”.

Wraz z deklaracją poszły i czyny. W szeregach nauczycielskich zawrzało. Nauczyciele przestali płacić składki związkowe, bojkotowali polecenia kuratora Musioła, zaczęto odbywać zebrania protestacyjne. Dość opozycyjnie nastawiony dotychczas ogół nauczycielstwa, w miarę zaostrowania się reżimu zaczął się coraz bardziej radykalizować, początkowy protest przerodził się w strajk ogólny o charakterze politycznym. Hasło do strajku dało nauczycielstwo warszawskie.

Przekazując pamiętnik Joanny do publikacji winni jesteśmy kilka słów wyjaśnienia. Jest to przede wszystkim dokument autentyczny. Joanna dostała się do zakładu poprawczego na skutek interwencji własnych rodziców, którzy nie potrafili tym pótroczu. Ojciec Joanny, ekonomista z zawodu, w trakcie pobytu dziewczyny w zakładzie zmarł. Matka jej obecnie studiuje i również zaczęła pracować i uczęszcza do szkoły dla dorosłych. W przyszłości zamierza pójść na studia.

Obecnie pamiętnik pisany był wyłącznie do szuflady i w związku z tym w pewnych miejscach jest może za mało koniunz uświadomionej postawy życiowej. Warto zauważyć, że Joanna miała dwa przeciwstawne uczucia: silna miłość i głęboka nienawiść. Sądźmy, że w szerokiej i wiele lat trwającej dyskusji na temat postawy moralnej nowego pokolenia jest to głos, z którym warto się zapoznać. Jest to przecież głos strony atakowanej, może niejednokrotnie nazbyt surowo atakowanej.

30. I. 62 R.
Bardzo fajny dzień. Po raz pierwszy w tym roku byłymy na basenie. Rano obudziłam się właściwie cholernie uściekła. Bardzo zmarzałam w nocy i być może właśnie to spowodowało mój czarny nastrój.
Dziś odpowiadałam z technologii. Dostałam bardzo dobry. Juwro narada pedagogiczna. Bardzo zależy mi na bardzo do-brym sprawowaniu. Zaczęło zależeć mi na opinii. Sama nie wiem jak do tego doszłam, ja — bez ideałów, skrupułów — zaczynam martwić się o opinię. Nie mogę doczekać się chwili powrotu do domu. Boję się Łodzi — a ściślej — jej niektórych mieszkańców.
Marek. Zwartuję znowu przy najbliższym spotkaniu. To jedyny człowiek, który może mi pokrzyżować plany. Boję się tego momentu. Nie wiem jak się zachowam. Analizując całe swoje życie stwierdzam, że on miał pośredni związek z moją bytnością w tutejszym zakładzie. Nie żałuję tego. Warto było.

31. I. 62 R.
Zastanawiam się, co będę miała ze sprawowania. Ta śmiesznie głupia historia z panią Kłos może ujemnie wpłynąć na moje sprawowanie. Spimy w jadalni na podłodze. Przespałam do 18. Obudziłam się strasznie zmarznięta i uściekła. Zjadam kolację i idę do klasy. Znowu to nudne i beczynne siedzenie w klasie. Spalam fajkę i znowu śpię.
Po apetytu wracam do sypialni i na korytarzu spotykam panią Burger. Dowiaduję się, że istotnie pani Kłos zaprotestowała przeciwko bardzo dobremu sprawowaniu. Niech się jej „wiedzie”. Nie wiem też co będzie z rysunkami. To byłaby moja jedyna trójka na pótrocze. Przystałam sobie, że w końcu roku nie mogę mieć ani jednej czwórki.
P.S.: Jestem typowana na zabawę do chłopców. Fajnie.

3. II. 62 R.
I tak, była zabawa i nie ma zabawy. Jechaliśmy do Sońnicy ślicznym radiofonizowanym autokarem. Chłopcy już czekali. Zaczęto grać tango. Podszedł do nas chłopak i uklonił się. Hance. Odmówiła. Poprosił mnie — nie, ja nie zatańczę z chłopcem, którym pogardziła inna dziewczyna. Ogólnie jednak naprawdę było miło. Mam nadzieję, że w czerwcu wyszaleję się za wszystkie czasy.
Hanka kapuje Ulę. Fe, wstrętne.
(Dalszy ciąg na str. 3)

Pamiętnik Joanny

